

Suvianna Hakalehto

OTT, VT, apulaisprofessori

INTERSUKUPUOLISET LAPSET LAPSEN OIKEUKSIEN NÄKÖKULMA

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

LAPSEN OIKEUDELLINEN ASEMA

- lapsi on itsenäinen oikeuksien haltija
 - perusoikeudet (perustuslaki)
 - ihmisoikeudet (ihmisoikeussopimukset)
 - kansallisessa lainsäädännössä turvatut oikeudet (kaikkia koskeva lainsäädäntö + lapsilainsäädäntö)
- rajoitettu oikeustoimikelpoisuus eli ei voi itsenäisesti käyttää kaikkia oikeuksiaan
- vanhemmilla päävastuu kasvatuksesta ja kehityksestä
 - julkisen vallan tuettava tässä tehtävässä

MISTÄ KOOSTUU LAPSEN ETU TERVEYDENHUOLLOSSA?

- lapsen yksityisyyden ja koskemattomuuden kunnioittaminen
- lapsen näkemyksen selvittäminen ja huomioon ottaminen
- lapsiystävällisyys
- mahdollisuus lepoon ja leikkiin
- perhe-elämän suojan kunnioittaminen
- huoltajien tukeminen
- lapselle tietoa oikeuksista potilaana
- oikeusturva

LÄHTÖKOHTA LAPSEN OSALLISUUDELLE POTILAANA

- alaikäisen potilaan mielipide hoitotoimenpiteeseen selvitettävä
- jos alaikäinen ikänsä ja kehitystasonsa perusteella kykenee päättämään hoidostaan, hoidettava yhteisymmärryksessä hänen kanssaan
- jos alaikäinen ei kykene päättämään hoidostaan, häntä on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen huoltajansa kanssa

INTERSUKUPUOLISUUS JA LAPSEN OIKEUDET

INTERSUKUPUOLISUUS JA LAPSEN OIKEUDET

- yksityisyyden suoja
- oikeus koskemattomuuteen
- itsemääräämisoikeus

INTERSUKUPUOLISUUS JA LAPSEN OIKEUDET

- suoja väkivallalta
- suoja halventavalta kohtelulta
- suoja vahingollisilta traditionaalisilta käytännöiltä

INTERSUKUPUOLISUUS JA LAPSEN OIKEUDET

- yhdenvertaisuus / syrjimättömyys

INTERSUKUPUOLISUUS JA LAPSEN OIKEUDET

- oikeusturva / pääsy oikeuksiin
- loukkausten hyvittäminen

LOPUKSI

- sukupuoli-identiteetti kuuluu itsemääräämisoikeuden ytimeen
- sukupuolen määrittelyn palveltava kyseessä olevan henkilön etua
- lapsen edun määrittelyssä lapsen näkemyksellä keskeinen merkitys
- intersukupuolisen henkilön oikeuksien loukkaaminen yleensä aina myös ihmisoikeusloukkaus

KIITOS!

**" I promise you we'll have him out of here
real fast . . . we need the rest ! "**

